

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE DEFENSA

5190 *Reial decret 521/2020, de 19 de maig, pel qual s'estableix l'organització bàsica de les Forces Armades.*

L'article 8 de la Constitució espanyola determina que una llei orgànica ha de regular les bases de l'organització militar de conformitat amb els principis que estableix. En compliment d'aquest mandat constitucional, es va promulgar la Llei orgànica 5/2005, de 17 de novembre, de la defensa nacional, que estableix una organització que diferencia amb claredat l'estructura orgànica i l'operativa; la primera, sota la responsabilitat dels caps de l'Estat Major dels exèrcits, encarregada de la preparació de la Força, i la segona, el comandament de la qual recau en el cap de l'Estat Major de la Defensa, encarregada del seu ús i establerta per al desenvolupament de l'acció conjunta i combinada. Així mateix, regula les bases de l'organització militar, responant als principis de jerarquia, disciplina, unitat i eficàcia i amb criteris que possibilitin l'acció conjunta en les Forces Armades.

Per la seva banda, la disposició final primera de la Llei orgànica 5/2005, de 17 de novembre, «faculta el Govern i el ministre de Defensa, en l'àmbit de les seves competències respectives, per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquesta Llei orgànica». Així mateix, la disposició addicional catorzena de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, determina que l'organització militar es regeix per la seva legislació específica i per les bases que estableix la legislació orgànica sobre la matèria esmentada.

En aquest context legal s'emmarca el Reial decret 872/2014, de 10 d'octubre, pel qual s'estableix l'organització bàsica de les Forces Armades. No obstant això, l'entorn en què actuen les Forces Armades s'ha caracteritzat per una evolució contínua amb sistemes i equips cada vegada més complexos capaços d'afectar nous àmbits i espais no previstos anteriorment, i, a vegades, amb magnituds imaginables difícilment.

L'Estratègia de seguretat nacional defineix que l'objectiu de la defensa nacional és assegurar la defensa de la sobirania i integritat d'Espanya i la protecció de la població i el territori enfront de qualsevol conflicte. Les amenaces i els desafiaments que s'han d'afrontar estan interconnectats, es perceben en tots els àmbits d'operació de les Forces Armades, els seus efectes traspassen fronteres i es materialitzen sovint, a més de l'àmbit terrestre, en els espais comuns globals, com són el ciberespai, l'espai marítim i l'espai aeri i ultraterrestre. Aquests dos últims formen un únic àmbit, l'aeroespacial, en què s'han d'integrar les capacitats de vigilància, control i defensa de l'espai aeri i de vigilància i seguiment de l'espai ultraterrestre. Per això, és necessari emprendre una revisió de l'estructura orgànica de les Forces Armades, que permeti la màxima eficàcia davant amenaces o agressions que puguin afectar la defensa nacional, sempre com a garantia dels drets i les llibertats de la ciutadania.

A més, l'organització de les Forces Armades ha de respondre al ritme accelerat de l'evolució de les seves formes d'actuació. Així, es vol adaptar, de manera contínua, les estructures a les possibilitats creixents de les noves tecnologies. En aquest sentit, l'evolució de l'organització de les Forces Armades cap a un model centrat en el coneixement i les persones està en consonància amb el patrimoni normatiu de l'Administració General de l'Estat, que obliga a emprendre'n la transformació cap a un model més eficient i àgil en les seves respostes a l'entorn.

Per aconseguir aquests objectius, és imprescindible emprendre una nova organització de les Forces Armades amb capacitat d'actualitzar-se en cada moment, unint els esforços dels exèrcits i de l'Armada per a un fi comú i únic i que, simultàniament, sigui capaç d'aprofitar les capacitats específiques en funció de la naturalesa i el context en què s'hagi d'operar.

En conseqüència, es fa imprescindible combinar l'homogeneïtat que preconitza la Llei orgànica 5/2005, de 17 de novembre, amb els altres aspectes específics dels mitjans i les formes propis d'acció dels exèrcits i de l'Armada i, al mateix temps, dotar les Forces Armades, en conjunt, de la versatilitat organitzativa necessària a través d'una nova normativa flexible i àgil, que permeti reaccionar i adaptar-ne les estructures amb la rapidesa necessària per donar resposta a les exigències de l'entorn en evolució permanent, com correspon a l'era digital actual.

Precisament, en relació amb aquesta nova era digital, es troba el procés de transformació digital, l'evolució i el desenvolupament del qual ja s'ha iniciat en l'àmbit del Ministeri de Defensa. La consecució d'una transformació digital adequada ha de permetre a les Forces Armades gestionar i distribuir convenientment la informació, així com millorar l'eficàcia i agilitat interna. Per fer-ho, el coneixement es constitueix com el recurs principal de l'organització, per la qual cosa aquesta ha de fomentar el desenvolupament de capacitats i talent en el personal militar que en forma part, de manera que s'aprofitin al màxim les noves tecnologies digitals i s'aconsegueixi l'adaptació deguda al canvi per estar sempre en avantguarda.

Concretament, dins de l'àmbit organitzatiu pròpiament dit, aquest Reial decret persegueix reforçar l'Estat Major Conjunt per configurar-lo com l'òrgan principal de suport i assessorament del cap de l'Estat Major de la Defensa (JEMAD). A aquest efecte, les unitats i els comandaments de caràcter conjunt o unificat, que abans s'emmarcaven en la Prefectura de Suport per a l'Acció Conjunta, en aquest Reial decret queden enquadrades directament a l'Estat Major Conjunt. També es considera necessari reforçar la capacitat d'actuació de les Forces Armades en l'àmbit ciberespacial. Per fer-ho, es crea el Comandament Conjunt del Ciberespai, a fi de garantir la llibertat d'acció necessària en l'àmbit esmentat.

En l'àmbit organitzatiu dels exèrcits i de l'Armada, s'estableix una organització bàsica homogènia, però també àgil, la qual cosa permet un alt grau de flexibilitat, necessari per garantir l'eficàcia i economia de mitjans. Per fer-ho, se'n defineixen els òrgans principals, el Quarter General, la Força i el Suport a la Força, i s'hi introdueixen les modificacions que són imprescindibles perquè les seves estructures orgàniques puguin ser versàtils i es puguin adaptar en tot moment a qualsevol nova circumstància sobrevinguda.

En virtut d'això, a proposta de la ministra de Defensa, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 19 de maig de 2020,

DISPOSO:

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

Aquest Reial decret desplega l'organització bàsica de les Forces Armades per possibilitar el compliment de les missions que se'ls encarreguin en el marc específic, conjunt i combinat, de manera que s'asseguri l'eficàcia en l'execució de les operacions militars, d'acord amb el que disposa la Llei orgànica 5/2005, de 17 de novembre, de la defensa nacional, i en garantia dels drets i les llibertats de la ciutadania.

Article 2. *Model d'organització i transformació digital.*

El model d'organització ha d'estar en línia amb el procés de transformació digital del Ministeri de Defensa i ha de permetre una adaptació constant a un entorn en evolució. També ha de reconèixer les tendències de canvi i ha de ser capaç d'efectuar àgilment els ajustos organitzatius necessaris per poder-les afrontar. Així mateix, ha de fomentar el desenvolupament de capacitats, la innovació i el talent en el seu personal, de manera que s'aprofitin al màxim les noves tecnologies digitals per poder obtenir la superioritat de la informació.

Article 3. Gestió de l'organització per processos de treball.

1. L'organització s'ha de basar en la gestió per processos com a model principal a utilitzar per a l'acompliment de l'activitat, tant de caràcter específic com conjunt, en el marc del procés de transformació digital del Ministeri de Defensa.
2. Els processos de treball han de sistematitzar i normalitzar l'activitat de les Forces Armades, i afavorir-ne la qualitat, l'eliminació de duplicitats, l'agilitat, l'anàlisi integral i l'estalvi de temps i personal.
3. Les Forces Armades han d'analitzar i abocar la seva activitat en processos de treball alineats amb els troncs que es defineixin. La definició d'aquests processos determina l'evolució i adaptació orgànica de l'estructura.
4. Tots els components de les Forces Armades s'han d'integrar en la gestió per processos de caràcter conjunt, que ha de ser compatible i convergent amb els processos definits en l'àmbit específic de cada un.

TÍTOL I

Dels caps de l'Estat Major

Article 4. El cap de l'Estat Major de la Defensa.

1. El cap de l'Estat Major de la Defensa exerceix, sota la dependència de la persona titular del Ministeri de Defensa, el comandament de l'estructura operativa de les Forces Armades i el comandament de l'Estat Major de la Defensa.
2. En les seves funcions de suport, el cap de l'Estat Major de la Defensa:
 - a) Proporciona assessorament militar al president del Govern i a la persona titular del Ministeri de Defensa.
 - b) Auxilia el president del Govern i la persona titular del Ministeri de Defensa en la direcció estratègica de les operacions militars.
 - c) Participa, com a autoritat responsable del planejament militar, en el procés integral del planejament de la defensa i proposa a la persona titular del Ministeri de Defensa les capacitats militars adequades per executar la política militar.
 - d) Assessora i informa la persona titular del Ministeri de Defensa sobre el règim del personal militar en el que afecti l'operativitat de les Forces Armades i la seva participació en organitzacions internacionals, així com sobre les necessitats de personal i ensenyament militar en l'àmbit conjunt i en els ensenyaments d'alts estudis de la defensa nacional.
 - e) Trasllada a la persona titular de la Subsecretaria de Defensa els requeriments en les matèries de personal que indica el paràgraf anterior.
3. En l'àmbit estratègic:
 - a) Elabora i defineix l'estratègia militar, continguda en el concepte d'ús de les Forces Armades.
 - b) Duu a terme la conducció estratègica de les operacions militars, sota la dependència de la persona titular del Ministeri de Defensa.
 - c) Dirigeix les accions per garantir la llibertat d'acció en el ciberespai, i prevé i actua davant amenaces o agressions que puguin afectar la defensa nacional.
 - d) Assigna les forces necessàries per a les operacions militars i emet les instruccions corresponents.
 - e) Dirigeix la participació espanyola en el planejament militar aliat i multinacional de nivell estratègic.
 - f) Transfereix, al comandament internacional que correspongui, l'autoritat sobre les unitats i els elements designats per a operacions, així com per als exercicis combinats que determini.

g) Requereix als caps de l'Estat Major dels exèrcits i de l'Armada l'atribució de comandaments i forces necessàries per a cada operació, així com per a cada exercici que determini, i procedeix a la designació dels que siguin de la seva competència.

4. En la preparació i l'ús de la Força:

a) Assegura l'eficàcia operativa de les Forces Armades. Amb aquesta finalitat:

1r Coordina els caps de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire.

2n Imparteix als caps de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire les directrius per orientar la preparació de la Força Conjunta.

3r Supervisa la preparació de les unitats de la Força Conjunta.

4t Avalua la disponibilitat operativa de les unitats de la Força mitjançant la valoració del seu grau d'allistament.

b) Estableix les normes d'acció conjunta de les Forces Armades, que es concreten en la doctrina militar.

c) Contribueix a la definició de les normes d'acció combinada de forces multinacionals.

d) Vetlla per la moral, la motivació, la disciplina i el benestar del personal en operacions i activitats sota el seu comandament.

5. En l'organització de les Forces Armades:

a) Proposa a la persona titular del Ministeri de Defensa la creació de les organitzacions operatives permanents que consideri necessàries.

b) Crea les organitzacions operatives de caràcter temporal necessàries per a cada operació, així com per a cada exercici que determini.

c) Proposa a la persona titular del Ministeri de Defensa mesures encaminades a l'homogeneïtzació de l'organització dels exèrcits i de l'Armada per millorar l'eficàcia operativa de les Forces Armades.

d) Proposa a la persona titular del Ministeri de Defensa la unificació dels serveis les comeses dels quals no hagin de ser exclusius d'un exèrcit.

e) Proposa a la persona titular del Ministeri de Defensa totes les iniciatives i actuacions que consideri necessàries per a l'impuls de la transformació i l'avenç digital en les Forces Armades.

6. En l'àmbit institucional, per delegació de la persona titular del Ministeri de Defensa, exerceix la representació militar nacional davant les organitzacions internacionals de seguretat i defensa.

7. En l'exercici del comandament de l'estructura operativa, té la competència sancionadora i administrativa que li atribueix la legislació vigent en la matèria.

8. Quan qualsevol circumstància li impedeixi exercir temporalment el càrrec, l'ha de substituir en les seves funcions, amb caràcter accidental, el cap de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada o de l'Exèrcit de l'Aire de més antiguitat.

Article 5. Els caps de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire.

1. Els caps de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire exerceixen, sota l'autoritat de la persona titular del Ministeri de Defensa, el comandament del seu exèrcit respectiu o de l'Armada.

2. En les seves funcions de suport, els caps de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire assessoren les autoritats següents:

a) La persona titular del Ministeri de Defensa pel que fa a la preparació, la direcció i el desenvolupament de la política del departament en allò que està relacionat amb el seu exèrcit respectiu o amb l'Armada.

- b) El cap de l'Estat Major de la Defensa:
 - 1r Sobre els aspectes del règim del personal militar que afectin l'operativitat.
 - 2n En l'ús de les unitats del seu exèrcit respectiu o de l'Armada.
 - 3r En l'elaboració i la formulació dels aspectes específics de les seves capacitats respectives.
 - 4t En la definició de les normes d'acció combinada de forces multinacionals en els aspectes específics del seu exèrcit respectiu o de l'Armada.
 - 5è En la definició de les especificacions militars dels sistemes d'armes, de suport i d'infraestructura militar necessaris per al seu exèrcit respectiu o per a l'Armada.
 - c) La persona titular de la Secretaria d'Estat de Defensa en les polítiques d'armament i material, recerca, desenvolupament i innovació, industrial, econòmica, d'infraestructura, mediambiental i dels sistemes, les tecnologies i la seguretat de la informació en l'àmbit de la defensa, així com d'infraestructura, dels sistemes i les tecnologies de la informació i les comunicacions, de la seguretat de la informació i en el procés de transformació digital del departament, pel que fa al seu exèrcit respectiu o a l'Armada, col·laboren amb ella en el seu desenvolupament i la informen de la seva aplicació.
 - d) La persona titular de la Subsecretaria de Defensa en el planejament, la direcció i la inspecció de la política de personal i ensenyament, col·laboren amb ella en el seu desenvolupament i la informen de la seva aplicació.
3. En la preparació de la Força:
- a) Instrueixen, ensinistren, administren i proporcionen suport logístic al seu exèrcit respectiu o a l'Armada.
 - b) Garanteixen la preparació adequada de la Força del seu exèrcit respectiu o de l'Armada per a la seva posada a disposició de l'estructura operativa de les Forces Armades.
 - c) Desenvolupen la doctrina militar en l'àmbit específic del seu exèrcit respectiu o de l'Armada.
4. En l'organització de les Forces Armades:
- a) Desenvolupen l'organització, d'acord amb el que disposa la persona titular del Ministeri de Defensa, del seu exèrcit respectiu o de l'Armada.
 - b) Proposen a la persona titular del Ministeri de Defensa mesures encaminades a la millora de la seva estructura o a l'homogeneïtzació de la seva organització amb la dels exèrcits i l'Armada.
 - c) Proposen a la persona titular del Ministeri de Defensa la unificació dels serveis les comeses dels quals no hagin de ser exclusives del seu exèrcit o de l'Armada.
5. En l'àmbit dels recursos humans:
- a) Vetllen pels interessos generals del personal militar sota el seu comandament, i tutel·len en particular el règim de drets i llibertats derivat de la norma constitucional i del seu desplegament legal.
 - b) Defineixen les capacitats i dissenyen els perfils necessaris per a l'exercici professional que ha d'atendre l'ensenyament i dirigeixen la formació militar general i específica.
 - c) Dirigeixen la gestió de personal.
 - d) Vetllen per la moral, la motivació, la disciplina i el benestar del personal del seu exèrcit respectiu o de l'Armada.
 - e) Decideixen, proposen o informen de conformitat amb el que preveu la llei, en relació amb els aspectes bàsics que configuren la carrera militar.
 - f) Avaluen el règim del personal, així com les condicions de vida en els vaixells, les bases i els aquarteraments.

6. També els correspon l'exercici de les altres funcions que els assigni la legislació especial o que assumeixin en virtut d'un conveni o altres formes de col·laboració amb entitats públiques o privades.

7. Quan qualsevol circumstància els impedeixi exercir temporalment el càrrec, els ha de substituir en les seves funcions, respectivament, amb caràcter accidental, l'oficial general en servei actiu més antic dels que li estiguin subordinats en la seva estructura orgànica.

TÍTOL II

Estructura operativa de les Forces Armades

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 6. *Concepte i organització de l'estructura operativa.*

1. L'estructura operativa és l'organització establerta per al desenvolupament de l'acció conjunta i combinada i disposada per a l'ús de la força en operacions, en compliment de les missions de les Forces Armades; tot això, d'acord amb el que disposen els articles 11, 15 i 16 de la Llei orgànica 5/2005, de 17 de novembre.

2. L'estructura operativa de les Forces Armades s'organitza en una cadena d'autoritats militars situades en tres nivells:

- a) Nivell estratègic: el cap de l'Estat Major de la Defensa.
- b) Nivell operacional: el comandant del Comandament d'Operacions i els comandants de les organitzacions operatives que determini el cap de l'Estat Major de la Defensa per a l'execució dels plans de contingència.
- c) Nivell tàctic: els comandants de les organitzacions operatives que es generin.

3. Les autoritats que esmenta l'apartat anterior han de disposar, sota el seu comandament i dependència orgànica, dels òrgans de suport i els altres que determinen aquest Reial decret i les disposicions que el despleguin, necessaris per a l'exercici de les seves competències i el compliment de les seves funcions.

Article 7. *Les organitzacions operatives i els seus comandants.*

1. Les organitzacions operatives es poden crear amb caràcter permanent o temporal.

2. Les organitzacions operatives permanents estan subordinades directament al cap de l'Estat Major de la Defensa. En l'execució de les operacions assignades estan sota el control operacional del comandant del Comandament d'Operacions, d'acord amb la doctrina militar nacional o internacional que sigui procedent. Els seus comandants són responsables del planejament, la conducció i el seguiment de les operacions que es determinin. La persona titular del Ministeri de Defensa, a proposta del cap de l'Estat Major de la Defensa, ha de crear aquestes organitzacions operatives permanents, n'ha de desenvolupar la composició i les funcions i n'ha d'adaptar la missió, la dependència i els àmbits d'operació als canvis de l'entorn operatiu.

3. Les organitzacions operatives que es creïn amb caràcter temporal tenen l'estructura de comandaments i forces que determini el cap de l'Estat Major de la Defensa, d'acord amb la doctrina militar nacional o internacional que sigui procedent.

4. Des del moment del seu nomenament, correspon als comandants de les organitzacions operatives l'exercici de les competències i les funcions que la doctrina militar aplicable, nacional o internacional, els assigna i, en particular:

- a) Prenen part, al seu nivell, en el planejament de les operacions en què participi.
- b) Exerceixen el comandament de les forces posades sota la seva autoritat d'acord amb el que estableixen els plans en vigor.

- c) Porten a terme la integració de les forces sota el seu comandament.
- d) Tenen, si s'escau, la representació militar nacional que es determini davant els comandaments aliats o multinacionals del seu nivell.

Article 8. *La Força Conjunta.*

La Força Conjunta la constitueixen tots els elements integrants de la Força de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, a més dels elements dels comandaments subordinats al cap de l'Estat Major de la Defensa que es determinin.

CAPÍTOL II

L'Estat Major de la Defensa

Funcions i estructura de l'Estat Major de la Defensa

Article 9. *L'Estat Major de la Defensa.*

1. L'Estat Major de la Defensa és l'òrgan que possibilita el compliment de les seves funcions al cap de l'Estat Major de la Defensa. S'ha d'organitzar de manera que permeti la definició i el desenvolupament de l'estratègia militar, el planejament militar, el seguiment i la conducció de les operacions militars, i asseguri l'eficàcia operativa de les Forces Armades i llur transformació i avenç digital i l'exercici de la resta de les seves competències.

2. Entre altres funcions, a l'Estat Major de la Defensa li correspon:

a) El desenvolupament i el detall de les polítiques de seguretat de la informació en els sistemes d'informació i telecomunicacions en el marc de les polítiques establertes, així com la direcció de l'execució i el control del compliment d'aquestes polítiques en l'àmbit de les Forces Armades i per a les operacions.

b) Donar suport al cap de l'Estat Major de la Defensa en les actuacions que hagi de dur a terme sobre la Infraestructura Integral d'Informació per a la Defensa en l'àmbit operatiu i en les que hagi de dur a terme per a la supervivència dels serveis dels sistemes de telecomunicacions i informació crítics per a la defensa i les Forces Armades, amb l'abast necessari per garantir l'operativitat del Sistema de Comandament i Control Militar.

c) La planificació, la direcció i, si s'escau, l'execució de les actuacions en matèria d'informació geoespacial que li corresponguin en el seu àmbit de competències, sense perjudici de les responsabilitats assignades a altres organismes dels exèrcits i de l'Armada, d'acord amb la normativa en vigor.

d) La direcció i la coordinació de la sanitat operativa.

3. L'Estat Major de la Defensa s'estructura en un Quarter General i els òrgans següents:

- a) El Comandament d'Operacions.
- b) El Centre d'Intel·ligència de les Forces Armades.
- c) El Comandament Conjunt del Ciberespai.
- d) El Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional.

4. A més, a l'Estat Major de la Defensa s'integren:

- a) Les organitzacions operatives permanents.
- b) Els òrgans nacionals militars relacionats amb organitzacions internacionals o multinacionals.

CAPÍTOL III

El Quarter General de l'Estat Major de la Defensa

Article 10. *El Quarter General.*

1. El Quarter General de l'Estat Major de la Defensa està compost pel conjunt d'òrgans que enquadren els mitjans humans i materials necessaris per assistir el cap de l'Estat Major de la Defensa en l'exercici del comandament de l'Estat Major de la Defensa. Està constituït per l'Estat Major Conjunt, els òrgans d'assistència i assessorament, els òrgans de gestió i control econòmic i financer i els altres que es determinin.

2. L'Estat Major Conjunt és l'òrgan auxiliar de comandament del cap de l'Estat Major de la Defensa en la definició de l'estratègia militar, en el planejament militar, en el planejament i la conducció estratègica de les operacions, en la realització de les accions necessàries per assegurar l'eficàcia operativa de les Forces Armades, en la representació militar davant organismes internacionals de seguretat i defensa i en la resta de les seves competències. Actua com el coordinador principal de les activitats generals de l'Estat Major de la Defensa.

3. El Quarter General de l'Estat Major de la Defensa, dins dels òrgans d'assistència i assessorament, disposa d'una Assessoria Jurídica com a òrgan consultiu i assessor, únic en matèria jurídica, del cap de l'Estat Major de la Defensa i dels altres òrgans que aquest determini. Depèn orgànicament del cap de l'Estat Major de la Defensa i funcionalment de l'Assessoria Jurídica General de la Defensa.

4. El Quarter General de l'Estat Major de la Defensa, dins dels òrgans de gestió i control econòmic i financer, disposa d'una Intervenció Delegada que exerceix el control intern de la gestió economicofinancera, la Notaria Militar i l'assessorament economicofiscal. Depèn orgànicament i funcionalment de la Intervenció General de la Defensa.

CAPÍTOL IV

Els òrgans de l'estructura de l'Estat Major de la Defensa

Article 11. *El Comandament d'Operacions.*

1. El Comandament d'Operacions és l'òrgan responsable del planejament operatiu, la conducció i el seguiment de les operacions militars. Així mateix, assessora el cap de l'Estat Major de la Defensa en la conducció estratègica de les operacions i és responsable d'efectuar el planejament i la conducció dels exercicis que es determinin. Fa la supervisió de la preparació i l'avaluació de la disponibilitat operativa dels comandaments i les forces assignats a l'estructura operativa, elabora directrius per a l'ensinistrament i l'allistament de les unitats esmentades i contribueix a assegurar-ne l'eficàcia operativa.

2. En dependència del Comandament d'Operacions es constitueix permanentment el Comandament Conjunt d'Operacions Especials, que és responsable d'efectuar el planejament, la conducció i el seguiment de les operacions especials que es determinin.

Article 12. *El Centre d'Intel·ligència de les Forces Armades.*

1. El Centre d'Intel·ligència de les Forces Armades és l'òrgan responsable de facilitar a la persona titular del Ministeri de Defensa, a través del cap de l'Estat Major de la Defensa, i a les autoritats militars, la intel·ligència militar necessària per alertar sobre situacions internacionals susceptibles de generar crisis que afectin la defensa nacional, així com de prestar el suport necessari, en el seu àmbit, a les operacions, sense perjudici de les competències del Centre Nacional d'Intel·ligència. Així mateix, assessora el cap de l'Estat Major de la Defensa i els caps de l'Estat Major dels exèrcits en matèria de contraintel·ligència militar i seguretat en l'estructura orgànica de les Forces Armades. Contribueix a l'assessorament del cap de l'Estat Major de la Defensa en el nivell estratègic de les operacions militars.

2. El Centre d'Intel·ligència de les Forces Armades és l'únic organisme que assessora en matèria d'intel·ligència militar en el nivell estratègic i forma part de la comunitat d'intel·ligència.

3. El Centre d'Intel·ligència de les Forces Armades porta a terme, a més, les funcions següents:

a) Dirigeix i coordina l'ús dels sistemes d'intel·ligència, vigilància i reconeixement (ISR) conjunts i coordina amb les autoritats competents l'explotació de la informació dels sistemes ISR específics.

b) A través del cap de l'Estat Major de la Defensa, proporciona als caps de l'Estat Major dels exèrcits i de l'Armada la intel·ligència necessària per a l'acompliment de les activitats de preparació de la Força i atendre les peticions d'informació d'intel·ligència de les autoritats del Ministeri de Defensa, en l'àmbit de les seves competències.

c) Planifica, dirigeix i, si s'escau, executa les actuacions en matèria d'informació geoespacial en l'àmbit de la defensa. A aquests efectes, els òrgans corresponents dels exèrcits i de l'Armada mantenen una dependència funcional amb el Centre d'Intel·ligència de les Forces Armades.

Article 13. *El Comandament Conjunt del Ciberespai.*

1. El Comandament Conjunt del Ciberespai és l'òrgan responsable de la direcció, la coordinació, el control i l'execució de les accions conduents a assegurar la llibertat d'acció de les Forces Armades en l'àmbit ciberespacial.

2. Per fer-ho, el Comandament Conjunt del Ciberespai planeja, dirigeix, coordina, controla i executa les operacions militars en el ciberespai i, en aquest àmbit, les accions necessàries per garantir la supervivència dels elements físics, lògics i virtuals crítics per a la defensa i les Forces Armades.

Article 14. *El Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional.*

1. El Centre Superior d'Estudis de la Defensa Nacional, com a principal centre docent militar conjunt, és l'òrgan al qual correspon impartir cursos d'alts estudis de la defensa nacional i altres estudis conduents a l'obtenció de títols de postgrau en l'àmbit conjunt, així com els estudis militars de caràcter conjunt que es determinin, per a la qual cosa ha d'establir col·laboracions amb les universitats, els centres universitaris de la defensa i altres corporacions públiques i privades mitjançant els convenis pertinents.

2. Així mateix, porta a terme tasques de recerca sobre temes relacionats amb la seguretat i la defensa, contribueix al foment i la difusió de la cultura de seguretat i defensa i promou i efectua estudis, recerques i altres activitats relacionades amb la història militar.

CAPÍTOL V

Òrgans nacionals militars relacionats amb organitzacions internacionals o multinacionals

Article 15. *Representacions militars nacionals i altres òrgans dependents del cap de l'Estat Major de la Defensa.*

1. Les representacions militars davant les organitzacions internacionals de seguretat i defensa depenen del cap de l'Estat Major de la Defensa.

2. Així mateix, depenen del cap de l'Estat Major de la Defensa els elements nacionals, els elements nacionals de suport i els contingents nacionals integrats en organitzacions internacionals i multinacionals en les quals Espanya participa.

TÍTOL III

Estructura orgànica de les Forces Armades

Article 16. *Concepte d'estructura orgànica.*

1. L'estructura orgànica és l'organització encarregada de la preparació de la força que ha de possibilitar la generació de l'estructura operativa, i s'estableix mitjançant criteris de funcionalitat basats en els mitjans i les formes pròpies d'acció de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en una organització homogènia d'aquests, amb la flexibilitat suficient per garantir l'eficàcia i l'economia de mitjans d'acord amb l'article 11 de la Llei orgànica 5/2005, de 17 de novembre.

2. La transferència d'unitats de l'estructura orgànica de les Forces Armades a l'estructura operativa no implica un canvi de la seva dependència orgànica.

Article 17. *L'Exèrcit de Terra, l'Armada i l'Exèrcit de l'Aire.*

L'Exèrcit de Terra, l'Armada i l'Exèrcit de l'Aire componen l'estructura orgànica de les Forces Armades i aporten les capacitats bàsiques per a la seva estructura operativa. Cadascun està compost per:

- a) El Quarter General.
- b) La Força.
- c) El Suport a la Força.

Article 18. *El Quarter General.*

1. El Quarter General de cada exèrcit enquadra els mitjans humans i materials necessaris per assistir el cap de l'Estat Major en l'exercici del comandament sobre el seu exèrcit respectiu i està constituït, almenys, pels òrgans següents:

- a) L'Estat Major.
- b) El Gabinet del Cap de l'Estat Major.
- c) Els òrgans d'assistència i serveis generals que es determinin.

2. L'Estat Major, com a principal òrgan de suport del cap de l'Estat Major, és responsable de proporcionar-li els elements de judici necessaris per fonamentar les seves decisions, traduir aquestes en ordres i vetllar pel seu compliment. El seu comandament l'exerceix el segon cap de l'Estat Major, que exerceix l'organització, la planificació, la direcció, la coordinació i el control general de les activitats del seu exèrcit o de l'Armada.

3. El Gabinet del Cap de l'Estat Major és l'òrgan de suport, assessorament i assistència immediata al cap de l'Estat Major en els assumptes que aquest li encarregui.

4. Els òrgans d'assistència i serveis generals atenen les necessitats del Quarter General i dels òrgans que el cap de l'Estat Major determini.

5. L'Assessoria Jurídica de cada exèrcit i de l'Armada està enquadrada en el seu Quarter General com a òrgan consultiu i assessor, únic en matèria jurídica, del cap de l'Estat Major de cada exèrcit i de l'Armada i dels altres òrgans que aquest determini. Depèn orgànicament del cap de l'Estat Major de l'exèrcit respectiu o de l'Armada i funcionalment de l'Assessoria Jurídica General de la Defensa.

6. En cada Quarter General hi ha, sota la dependència orgànica i funcional de la Intervenció General de la Defensa, una Intervenció Delegada que exerceix el control intern de la gestió economicofinancera, la Notaria Militar i l'assessorament economicofiscal.

Article 19. *La Força.*

1. La Força és el conjunt de mitjans humans i materials que s'agrupen i s'organitzen amb la comesa principal de preparar-se per a la realització d'operacions militars.

2. La Força s'organitza per capacitats, amb caràcter modular i flexibilitat, de manera que permeti la preparació i l'avaluació de les seves unitats i faciliti la seva transferència total o parcial a l'estructura operativa de les Forces Armades. Així mateix, possibilita el desenvolupament dels nivells d'esforç que, en cada cas, assenyali el Govern.

Article 20. *El Suport a la Força.*

1. El Suport a la Força és el conjunt d'òrgans responsables de la direcció, la gestió, l'administració i el control dels recursos humans, materials i financers, assignats als exèrcits i a l'Armada. En el seu àmbit, es dirigeix i es controla el sosteniment de la Força i es porten a terme les activitats del suport logístic que possibiliten la vida i el funcionament de les unitats, els centres i els organismes.

2. El Suport a la Força porta a terme les actuacions necessàries amb la finalitat de proporcionar als exèrcits i a l'Armada allò necessari per al compliment de les seves comeses, subordinades a les que, en aquest àmbit del Suport a la Força, tinguin o puguin tenir assignades altres òrgans de caràcter unificat o conjunt.

3. El Suport a la Força s'estructura en òrgans competents en els àmbits següents:

a) Recursos humans, els òrgans dels quals són responsables principals de la direcció, la gestió, l'administració i el control en matèria de personal, d'assistència al personal, de sanitat i d'ensenyament.

b) Recursos materials, els òrgans dels quals són responsables principals de la direcció, la gestió, l'administració i el control de material i del suport logístic, i atenen l'adquisició, el proveïment o l'aprovisionament, el sosteniment, el transport, la infraestructura, els sistemes d'armes i les construccions, així com el suport a les bases i els aquarteraments, en la mesura en què cada exèrcit tingui competències específiques en aquestes activitats. Així mateix, és responsable en els assumptes relacionats amb els sistemes d'informació i telecomunicacions no assignats a altres òrgans dels exèrcits i de l'Armada.

c) Recursos financers, els òrgans dels quals són responsables principals de la direcció, la gestió, l'administració i el control d'aquest recurs i de la contractació i la comptabilitat. També els correspon l'elaboració tècnica de l'avantprojecte de pressupost i la centralització de tota la informació tant sobre la previsió i l'execució dels programes com del pressupost. Així mateix, els correspon l'administració dels recursos financers no assignats expressament a cap altre òrgan.

4. En funció de l'homogeneïtat o l'amplitud de les activitats que es duguin a terme, els àmbits que esmenta l'apartat anterior es poden agrupar o desdoblar, de conformitat amb les necessitats derivades de les formes pròpies d'acció de cada exèrcit, en comandaments, prefectures o direccions.

5. Els òrgans del Suport a la Força assessoren el cap de l'Estat Major en les matèries de la seva competència. Els correspon l'administració dels recursos financers que tinguin assignats.

6. Els òrgans que es constitueixen depenen funcionalment dels òrgans directius del Ministeri de Defensa amb responsabilitat en les matèries corresponents, d'acord amb el que disposen els articles 4 i 8 del Reial decret 372/2020, de 18 de febrer, pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del Ministeri de Defensa.

Article 21. *La Unitat Militar d'Emergències.*

1. La Unitat Militar d'Emergències (UME), que depèn orgànicament de la persona titular del Ministeri de Defensa, està constituïda de manera permanent i té com a missió la intervenció en qualsevol lloc del territori nacional i a l'exterior, per contribuir a la seguretat i el benestar dels ciutadans en els supòsits de risc greu, catàstrofe, calamitat o altres necessitats públiques, d'acord amb el que disposa el Reial decret 1097/2011, de 22 de juliol, pel qual s'aprova el Protocol d'intervenció de la Unitat Militar d'Emergències. La

persona titular del departament dicta les normes que regulin l'organització i el funcionament d'aquesta Unitat en l'àmbit del departament.

2. Sense perjudici d'això, com a part integrant de les Forces Armades, el cap de l'Estat Major de la Defensa exerceix sobre l'UME les competències que, d'acord amb el que estableixen els articles 12.3.b) i 15.2 de la Llei orgànica 5/2005, de 17 de novembre, se li atribueixen en els supòsits de conducció d'operacions militars que contribueixin a la seguretat i defensa d'Espanya i dels seus aliats.

Disposició addicional primera. *Del comandant general de la infanteria de marina.*

El comandant general de la infanteria de marina pot assessorar directament el cap de l'Estat Major de l'Armada en els assumptes referits al cos d'infanteria de marina que no es relacionin de manera específica i directa amb la preparació de la Força.

Disposició addicional segona. *Dependència del Centre de Sistemes i Tecnologies de la Informació i les Comunicacions.*

El cap de l'Estat Major de la Defensa exerceix sobre el Centre de Sistemes i Tecnologies de la Informació i les Comunicacions (CESTIC) les competències que li permetin exercir la seva autoritat sobre la Infraestructura Integral d'Informació per a la Defensa (I3D) en l'àmbit operatiu i la supervivència dels serveis crítics per a la defensa i les Forces Armades, d'acord amb el que estableixen els articles 12.3.b) i 15.2 de la Llei orgànica 5/2005, de 17 de novembre. Les competències esmentades sobre els serveis crítics per a l'operativitat de l'estructura operativa de les Forces Armades i de la Força Conjunta les exerceix el cap de l'Estat Major de la Defensa.

Disposició addicional tercera. *No increment de la despesa pública ni de plantilla.*

L'aplicació i el desplegament d'aquest Reial decret s'han de portar a terme sense cap augment de cost de funcionament i no han de comportar cap increment de la despesa pública ni de personal.

Disposició transitòria única. *Subsistència d'unitats.*

1. Les unitats existents actualment que no inclou aquest Reial decret continuen exercint les competències que no s'hagin assignat a una altra o altres unitats, fins que entrin en vigor les disposicions que el despleguin, es produeixin les adaptacions orgàniques necessàries i es transfereixin les competències esmentades a altres unitats.

2. El Comandament de Vigilància i Seguretat Marítima i el Comandament de Defensa i Operacions Aèries que regulat la secció quarta del capítol II del títol II del Reial decret 872/2014, de 10 d'octubre, pel qual s'estableix l'organització bàsica de les Forces Armades, continuen exercint les seves comeses i funcions fins que la persona titular del Ministeri de Defensa desplegui les organitzacions operatives permanents que regula l'article 7 d'aquest Reial decret. En el desplegament normatiu s'ha d'ampliar a l'àmbit aeroespacial l'actuació del Comandament de Defensa i Operacions Aèries.

3. La persona titular del Ministeri de Defensa ha d'establir un període de transició per a l'adaptació de les unitats de l'Estat Major de la Defensa afectades per la nova organització i les funcions del Comandament Conjunt del Ciberespai.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades les disposicions següents:

1. El Reial decret 872/2014, de 10 d'octubre, pel qual s'estableix l'organització bàsica de les Forces Armades.

2. Així mateix, queden derogades totes les disposicions, del mateix rang o inferior, que s'oposin al que disposa aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.4a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de defensa i Forces Armades.

Disposició final segona. *Facultats de desplegament, execució i aplicació.*

Es faculta la persona titular del Ministeri de Defensa perquè adopti les mesures necessàries per al desplegament i l'execució d'aquest Reial decret i, en particular, per establir les unitats de les Forces Armades que siguin necessàries, de nivell inferior al que estableix aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 19 de maig de 2020.

FELIPE R.

La ministra de Defensa,
MARGARITA ROBLES FERNÁNDEZ